

*Tu bi trebalo
pisati njezino ime*

Tu bi tribalo pisati njezino ime

D a v o r D u ž m a n



Davor Dužman
Tu bi trebalo pisati njezino ime

Biblioteka Brnestra
Knjiga četvrta

nakladnik

Općina Ližnjan - Lisignano

za nakladnika

Maja Cvek

urednica

Vera Vujović

naslovnica i ilustracije

Nina Belić

lektura i korektura

Natalija Grgorinić

oblikovanje naslovnice i teksta

Ognjen Rađen

tisak

Og grafika, Ogulin

Copyright © Davor Dužman, 2015.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Sveučilišne knjižnice u Puli
pod brojem 140427048.

ISBN 978-953-56877-4-0

Oduvijek sam se trudio shvatiti ženu, ali mi je to izgledalo kao nemoguća misija. Valjda sam se suviše rasipao.

Kad sam jednom o tome razgovarao sa suprugom i izjavio: *Vi ste, žene, toliko komplicirane da mi se čini kako vas nikad neću shvatiti*, ona mi je odgovorila da to nije istina. Rekla je doslovno: *Mi smo, žene, vrlo jednostavne. Potrudi se upoznati jednu i takve su ti sve. Nema razlike.*

Potrudio sam se.

Jesam li uspio, neka kažu moji stihovi.

Moji šentimenti

MOJI ŠENTIMENTI

ne želin obuti
moje šentimente
u zlatne pastole
za svačigove oči
nek` budu bos
da ih tiče trava
da ih grebu trnji
i neka ih svaki
slobodno pogladi
ki na mojen srcu
ne želide žulje

ZA URTU PREVERU

neću kupovati tiča
dati ću ti svoga
de naškošto
ljubavi moja
i nimaj strah
jer nikad za te neću
kupiti kadine
teške kadine
jer te za spravlje
volin
ljubavi moja

PATNJA

san se namura
sakramenski patin
jer i largo od nje
duša je dosiže
ma prokljeto tilo
niš ni kapaco
ko mu ne dojde
bliže

DEŠTIN

bandona bi svaku
šperance njen ruvina
bižeć od suz
kako šašin
a nju san ušerva
i od ondar san š njen
ča je to
ko ni deštin

JEDINO NJU...

kakovega bin oca
kakovu mater
nijedan me ni pita
i dicu svoju
tako san dobija
samo san nju
od svih na svitu
sam zabra

VIRNOST

lit i lit
svaku noć
poli nje
virno spin
a duša kroz sanje
naokolo klati
i kombiniva
ča ja ne smin

NE BACILJAN

kad ništo kombinan
kad je rabijan
kad me s jezikon
ne špara i ne moli
u sebi se nasmihnen
i ne baciljan
jer znan
da njoj ni svejeno
zato jer me voli

ME VOLIŠ?

ritko njoj rečen
da je volin
ne zato ča me
sramota
nego svaka besida
je bedasta
ko sama ne ćuti
od česa je to
u mojoj duši
lipota

SVADA

ne dajmo da nan se
vrime zamete
u hladnin besidan
sleđenin u srcu od stine
vržimo ga u baulj
nosimo i čuvajmo skupa
na putu do svitla
di nan deštin
nažgilje lumine

ŠENJI VRIMENA

na licu dragen
posijano je vrime
u brazdan
iz kih niče
malinkonija
ma njezin osmih
uskrсне mu mladost
i me domišlja
da nis niš
zgubija

STARAČKA LJUBAV

sve ča san stariji
više mi rabiš
kako postelja tilu
kako duši mir
i kad bude za pojti
nek ja pojden prvi
tamo najdalje largo
na anđelih pir

ALA ŠU NIŠTO ZA DUŠU

u šampanju
da se kupan
i Venere
da mi glade tilo
da iman sve na svitu
a niman njezin
jutarnji osmih
ne bi mi lipo bilo

NI BILO VRIME ZA NAS

posijala je u me
svo svoje sime luzara
šperajuć se čekala
da rože procvitaju
ingorda nidra
sve su zahlapala
u suhu zemlju
prez trunje rigvarda
ni ona kriva
ča mladost ni znala
kako tribe
sušu zalivati
i sve svoje dažde
regalala zajno
rivajuć vrime
neveranin šentjerin
u dežerto

KAD UMIRE VITAR

jena do druge
dvi duše
dvi slamke
lelaju se na dahu
duhatega vitra
ki ni kapac
da ih jenu s drugon splete
da je samo malo
rinuti me znala
priko zida straha
da san samo malo
kuraja ima
i više pacjence
a stila mi je reči
ma bolje da ni
stila mi je dati
ma bolje da ni
ni stila pojti
ma bolje da je
a meni svejeno
ko je dan eli noč

želin da dojde
želin da pojde
sve ništo drugo
vidin u njoj
jer ne moren u sebi
viti ča je
skacotani pensiri
ča god reka
pokle mi je ža
hodi ća
ostani
hodi ća

ŽBALJ

nasmihla mu se
i pričinilo se
nikako lišve
drugačlje
nego prva ljubav
i on je pasa
još jedan put
kroz vrata raja
ravno u paka

KRHKOST

Kad bi oblaki
iskali plaću
za svoj daž,
sve bi zgorilo.

Kad bi sunce
šparalo
na svojoj svitlosti,
sve bi usahlo.

Kad bin ja ča iska
u kambjo za svoju ljubav,
zasramili bi me se
sunce i oblaki.

CINA

oblaki račune
za svoj daž
ne dâju

ni sunce na svitlosti
ne špara svojoj

zemlja nan forcu
kroz sebe dariva

jedino
ljudska ljubav
uzima cinu
u tujoj slobodi
pensajući
da si š njon
kupuje sriču
i ni je ni malo
sram
od oblakih

(TU BI TRIBALO PISATI NJEZINO IME)

Ziblju se brodi moje mladosti,
u portin largin, na sigurnen,
šari i veseli.

Dok gledan u LCD-ekran,
kako lepurice prid očin letidu.

Na provi jenega, bjonda mala.

Đelož san na vitar

ki njoj gladi vlase,

i kotulu ka njoj ljubi tilo.

Kako se zvala ta mala?

Kako se zvala...?

Copy, paste, bold...

Ne gre, ne gre... delete, delete.

(Ma svragon, sad bin da sve pisme

da se moren domisliti

kako se zvala ta mala.

Lice je zblidilo, ma oči,

modre oči i rožaste suze,

kako zora u maju.

I ča peran sad, pokle tolikih lit?

Da bin s njezinin imenon

usprid nikih besid

moga oprati svoj grih?)

Ma kako se zvala ta mala?



Pensiri i beside

PO NOČI

cili pošteni svit spide
samo ja kako boja sam
u srid škure noči
šuljan se kroz pensire
kreden beside na cito
i hranjan u makinu
ka će ih zapoštati
za vajk

MANOVA

To težko delo, s kadinon življenja
okolo vrata, kako šašin.

Pensiri propljahnuti s jenon biron
i prah cimenta, prokljeti deštin.

Još jena bira, za žež i pot.

Riva karijolu, debulecu i ure,
trudan i šporak, dok šjori lipi
pod armaduron voze veture.

I još jena bira, da ne pati za ženan
ke drugi ljube, dok lita pasivaju.

Gladi lopatu, pikun i blokete,
ne znajuć za šolde ča gazde dobivaju.

I nova bira da mu forcu torna
i slatku smućenost do kraja zdržati,
pa mu je svejeno ča će sutra jopet
njegove ruke žulje uživati.

LITO JE PASALO

Jutarnja rosa pokriva travu,
more tiho na suncu blišti.
Pensiri lino otvaraju oči
i pokle sna čoviku se spi.

Tiči u zboru pronti su svi,
po žici zadnju pismu svire.
Debeli bumbari lino letidu,
guzica priteže te cvitne vampire.

A loza i smokva miljunti put,
ubučene kako dobre vile,
čekaju mirno da čoviku daju
ča su u litin na se vrgle.

I areloj na zidu kalmo broji,
više vrimena u ure meče,
u kraće dane ki više duraju
kroz blagost ča nan u tilu teče.

ŽIVOT NA PEZI

Kad njoj se pogled zgusne,
a zubi zube zagrizu,
pensiri prilete unazad lita
di vražje domišljanja šilo
vrta i largo i blizu.

A kad u gnjilo zabode,
u jalovo pasano vrime,
žali za zgubljenin dahon,
ki je, umisto šare balone,
naduja vonjavu brime.

Dok štije svoj finjeni libar,
pensa da je je tukalo više,
i bolji parat na pađinan,
ča ga deštin ni upisa,
triba je njoj da se piše.

Pokle, dumboko uzdahne,
i svako toliko spomene:
"Forši je moglo drugačlje."
Ma, život ima zakone,
čovik samo uspomene.

TEŠKA JUŽINA

more se mota
u mojoj glavi
kopaju vali
ure stoidu
od dnola se mutni
dižu pensiri
prkinute mriže
ke ih lovidu
krepana riba
jedva se miče
zasvin na slipo
kroz škulje bižide
u svoj toj kaljuži
dažda i vitra
kakova njoj škama
svejeno blištide

CRNO VINO

u bistroj čaši
rubini blištidu
od simena sunca
i krvi zemlje
a kroz maglu u tilu
i meke pensire
ti božji regal
u raj me pelje

valja san zamerita

NI ME STRAH

ne želin lumbriju
da frmiva strile
ke mi svakud prite
jer da san zna
ča je uzad briga
bi li me njegov vrh
toliko priuka
bi li život tako vridija
bez šajet
s kin san se tamo tuka

ŠTROLIGARIJA

Ne želin znati
ča če za misec
eli za lito dan biti.
Jer ko bin zna,
za lipo,
do tega dana
več bin se zgušta,
za grdo,
življenje si ruvina.

VRIME

Ča če mi areloj
kad ni kapac
jušto zmiriti vrime.
Kad mi je lipo,
vreda pasa.
Kad pensan ča je bilo,
vrime leti.
Kad mi je grdo,
nikako da projde.
Kad ništo čekán,
nikako da dojde.

SMRT

Straši, straši,
ma mene ne moreš.
Naučna si da od tvoga
pogleda škičidu,
sve ča takneš
pasano postaje,
od tvojega daha
srca se ledidu.

Ja znan da san
od vajka tvoj,
u rukan tvojim,
vlasništvo tvoje.
Za hip san se
u život zmaka,
privarija te,
učinija svoje.

I kad zemlja bude
za tilon zihala,
ja ču se smijati
tvojoj jadnoj želji.
Jer ti niš ne moreš
pensirin mojin,
ki spidu na miru,
od libra u postelji!

O SVEMOGUĆEN

rado bin virova
kako i drugi ljudi
da ništa postoji
veliko
beskrajno
svemoguće
ča nas je stvorilo
ma kako da virujen
kad nijedan ne more
ča san napisa
po svoju kambijati
proti moje volje
na svoj mod napisati

napišeno moru skratiti
moru van lagati
moje beside zrizati
zmisliti zmišati
ma ko je takov
sram bi ga bilo
jer ja bin zna

Jedino ko ove beside
forši nisu njegove?

JENA PROLETERSKA
(a forši i malo filozofska)

kad bin zna
s kon propoštón
je bog krpelja stvorija
sve na svitu
drugačlje bi bilo
dela bin i muča
kad bin kapija
i da mi krv cika
kuntento puštija

MOJI VERŠI

govoriš da te ne piježaju
ma ko biš stija
moju dušu taknuti
kad ih čitaš
ondar zapri oči
jer ko ne
češ viditi
samo uno ča si ti
ter forši te ja
nanki ne interešan

INSPIRACIJA

zaprtin očin
u sebe gledan
niš ne vidin
sve je škuro
kako da spin
a ruka u fermi
na biloj harti
zašto ne moren
to ne kapin

KAD DOJDE VRIME OD ŠTERNE

- Ma, zašto moran te verše napisati?

Zašto ih tamo poslati?

Niken šunjaven izborniku

ki če reči ko valjaju.

Ma ča on zna!

Za slavu, falu, za pričinjati se...?

Za kega? Za ča?

Ča ču ja tamo? Jušto mene čekaju!

Svako lito pričizo se pitan.

I rečen: Uvi put ne gren!

A ondar zakuha voda u moždanin,

kako od vražjih daždih nadaždena,

puna pensirih iz paklene šterne.

U staren rđaven siču zagrabin beside,

šporke, mutne, na kadini ka škriplje,

kaplju i pljuskaju maće po biloj robi.

Prez pacjence se pitan:

Če li me uvi put zabrati?

Ču li tamo na srid šterne

svoje sušiti lancune?

Viti ljude ke volin

i zagrliti prijatelje svoje?

Če li nas i uvi put daž potirati

da na praznoj placi, prez izbornika,

svojin veršin, deložo puni šternu.

STIJA SAN NAPISATI NAJLIŠVI LJUBAVNI VERŠ

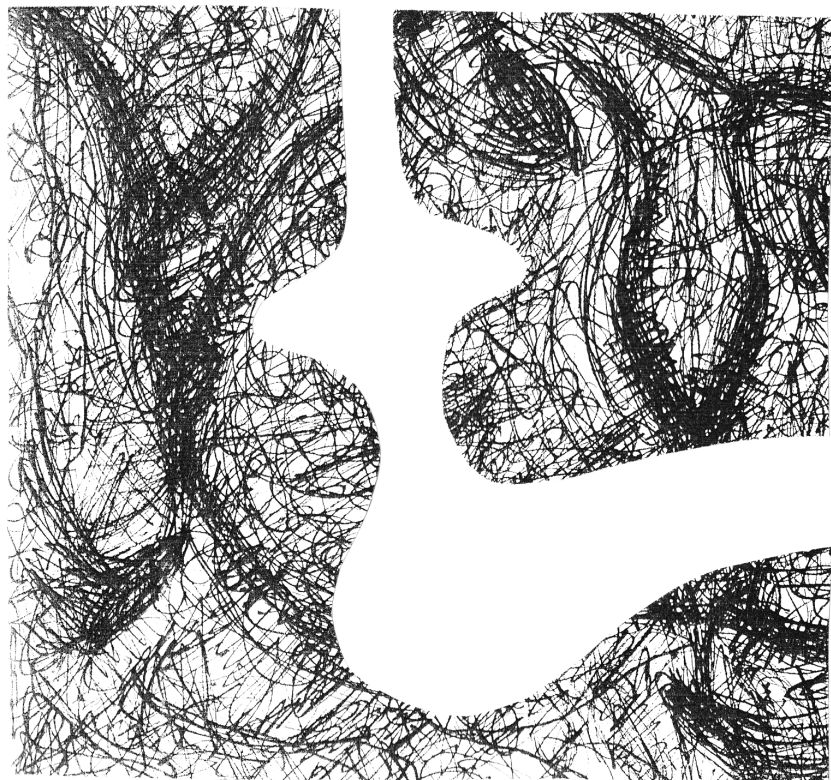
oj divojčino
stisni me
zagrlj me
još jedanput
jer ja više nis
ni lip
ni mlad
ako me poljubiš
znati ću
da san
pobidnik
..... (tu je triba sada
dojti ti verš)

vitar je zapuha
vrata su trisla
i vrag je uzeja sve
ma kako je lako zgubiti pensir
kamo je uša
di se je skrija
ti najlipši verš na svitu
do sad napišen
ča govori o ljubavi
o njoj

vitar ga je ponesa
u vičnost
tamo di mrtvi pisnici
od dosade
pena sad pišu
svoje najliplje
nenapisane pisme
kreduci verš
da se fale š njin
a meni ga je toliko ža
da bin ga rađe ima
nego nju
ter ona će i sutra
ode biti

MURAKAMI

proštija san libar
i san osta zapensan
jer je ti čovik
zuka konac
i raspleja veštit
moje duše
sad se ćutin goja
prid cilin sviton
ma kako je on to moga viditi
tako na largo



Fantažija

PENSAJ GLOBALNO, DELAJ LOKALNO

da mi je pojt
s jahton na Karibe
pod palme kokosa
štupati lipe more

pa u London
Indiju i Kinu
sprtiti se kroz Tibet
na Himalajske gore

ondar Pariz
pust u Riu
u Holivudu munjenen
ljubiti glumice

haah dosta sanjarenja
ču poljubiti moju malu
i alabraceta š njon
prošećati do punice

MOJ MAČAK BOBO

Na početku zime je zanjavka,
gonila ga je forca nature.
I ni zna zašto, i ni kapija,
ča mora delati te manore.

Sve riđe bi doma hodija.
Februar je počea prije Božića.
U kumpaniji kanta po mačju,
nastrhnut, iz sve force je škiča.

Bunde su si lizale
mačke debele prone za grih
i gledale ga šoto oćo
kad će dojt i red na njih.

U ten rajsken mačjen svitu
njemu se ni malizalo,
vajak bi uskrsla nika nova,
vrime febrara je ćuda duralo.

Zgladnjen, zgreben i s po uha
prid lito bi doma kapita.
Niš ni dela nego ija i spa
I za drugi februar se prontiva.

VALA

rodila se s vitron
veselo navigala
s bilon rožicon
strašila brode
na kraj svita
pojti je stila
namurala se u školj
i na njemu se našekala

POČITAK MLADEGA RIBARA

Na provi je zaspala,
u trdoj zikvi, ku pospano lelaju vali,
pod boson nogon udumidna mriža
s učinjenin delon se fali.

Trudne ruke mljohavo vise.
U nabreklin žilan forca mora teče,
ne mari za sunce ča faleć se sobon
po brodu pali i peče.

Spokojno diše, mirnije od vitra
ča mrhlja raskuštrane vlase,
to zmučeno tilo ko forcu prikuplja
sad sluša anđelih glase.

PLUG U PENŠIJONU

od kad se domišlja
šaldo je dela
zemlju riza
i rebaltiva
a sad na srid korte
crljeno upituran
domišlja na pasano
pun važih od điran

U SRIDUDANA

zrak trepi
kokoše žišu
breki dašču
čovik se poti
proklinjuć teplinju
jedino se teplinja
tuži
da ni dosta teplo

ZIMA

oganj pucketa
tukući se zimom
mrzla laštra
buru frmiva
vile plešu
okolo mene
mameći osmih
dok sve počiva

PROLIĆE

trava travi
pupi pupaju
od cvita do cvita
čela klati
vrazi tiraju
zbuđenu dušu
aj vero me niš
ne more frmati

LITO

posvakud žare
žerave konci
na nočnen nebu
zvizde se hlade
a samo jena
ostajuč po danu
mrazi od unega
ča nas tukade

JESEN

šulja se magla
krateći dane
dok lišće pada
i daždi se cide
moje pensire
ožete u glavi
to šunjavo vrime
ponovo močide

MLADOST

šara lepurica
prez pacjence
ingordo cika cviće
kapaca
radi novega žluka
zbljuvati sve

ZLATNA LITA

dimlja sava
po nebu leti
iščući vodu
bez da se kalma
zaliva i suši
svađa se s bogon
ča je kadi brana
da je frma

ZRILA LITA

usušeni pršut
na gredi se klati
morbin je odavno
shlapija ća
sad svaka feta
ima bolje gušte
zalogaj mudrosti
ga je gambija

STAROST

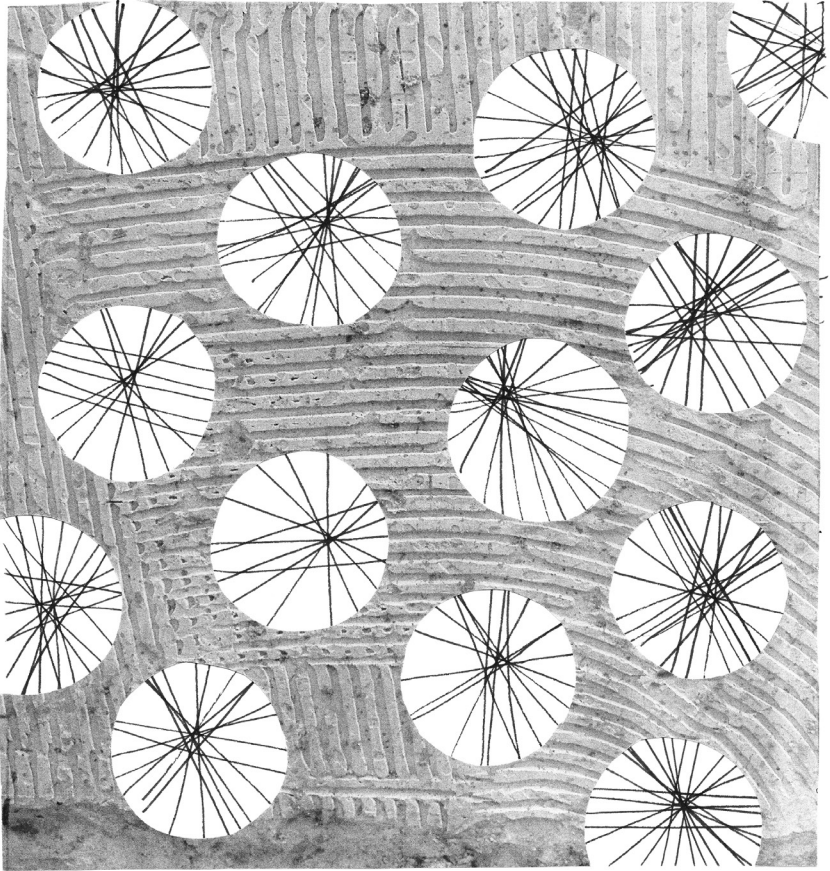
svi brodi su partili
na štufen moru
jedan komoč naviga
kuverta propušća
u štivi plišnjivoj
mufasta roba
kapitan trdoglavo
po zadnjoj stranici
dnevnik škrafoća
frmivajuč pantigane
ke s broda biže ća

FANTAŽIJA

imbalane beside
u siven magazinu
po škurin kantunin
želizne pletu paučine
dok se slon od fece
u njih ne uplete
i šarin krelin
poprkida kadine

ŠKUŽA

da je nika žena u šezdesetoj
rodila dvojke
tamo se niki uženija
po sedmi put
oni da je onde umra
a bija je napro bogat
nika bomba je nigdi škopijala
korjera se privoltala
čiklon je zatra po Amerike
ma ča da ja
kad nigdi ne moren
najti svoje očale



Iz njenih želja

UZ VATRU

Jutros k'o ratnik
u pohod krenuh,
naoružan strašću,
osvojiti planinu.

A sad poražen,
uz vatru kolibe,
otapam srce
ljepotom njenom
smrznuto.

ZAVOĐENJE

kroz moje misli
šulja se njezina sjena
k'o iskusan lovac
pratim njezin trag
naoružan duhom
iz minulih dana
pod punom opremom
prešao bih prag
iz sobe trofeja
gdje još ima mjesta
na livadu otvorenu
ukrstiti strast
u sudaru duša
i u prasku tijela
lovac bi s lovinom
podijelio slast

ZALJUBLJENOST

nebo puno
zvijezda
običnih bezimernih
put pun
kamenja
običnog bezimenog
život pun ljudi
običnih bezimernih
jedino ime
među zvijezdama
kamenjem i ljudima
neobično
žensko
odzvanja
u tišini
vraća se početku

MOJA ŽDREBICA

promatram joj lice
blaženo usnulo
lahor joj je dah
jednoličan tih
pitam se
kamo je otkasala
plaha duša
moje ždrebice
tek maločas smo zajedno
jezdili stepom
naše strasti
čekat ću strpljivo
da joj se svijest vrati
u obor ožednjelu
napojit ću je
svježim osmijehom
iz svog pogleda

KRADLJIVAC

ja sam lopov
hladnokrvan tih
prstima duše odapetim
u njena njedra
pipam i tražim
ono najvrednije
mamcem riječi
nježno
da ne zaškripi
otvaram bravu srca
kradem iz škrabice
želju za ljubavi
što ju je dugo
u tajnim snovima
za drugog tamo
štedjela

ZAVOĐENJE 2

znam da si se zaljubila
pa ja sam to htio
pokvareni starac
satir u odijelu
mamio te danima
i duhom i novcem
htio sam te cijelu
sve sam tvoje želje
prostro po tepihu
ispod tvojih nogu
sva ljepila stoje
a jesi li se
jesi
lijepo moje

OBOŽAVAM

obožavam njeno nasmiješeno lice
iz sjaja se očiju
podaje sadašnji trenutak
uzimam ga u naručje radosti
ljubim snagom nježnih osjećaja
iz škrinje proteklog vremena
i godina u njoj pohranjenih
usklađenih sukobljenih
tad volim svaku boru
na tom licu dragom
a najviše one
koje sam sam izazvao

GROZD

gledam je u grozdu zrelog grožđa
nad mojim prozorom
misleći na nju
svakog sam ga jutra
s čežnjom želio
dok je u bobama
moja strast bubrila
od sebe samog sam ga
čuvao
oklijevala je slutnja
da bi njegovim krajem
skončala i moja želja
jednoga jutra
kad su ga ptice
pozobale

ISTINA

njena sam iluzija
njeno sneno pijanstvo
iz njenih želja
tkivo mi istkano
u njen pogled
ne mogu stati
zbog nje joj lažem
zbog nje je varam
zbog nje ja nisam ja
ja sam ono što ona želi
i lijepo je
dok mi se ne omakne
istina
i sve upropasti

NAJVIŠE VOLIM

najviše na svijetu
volim kositi
žensku livadu
promatrati
kako se pomalja
ogoljena
dok hodam bos
po njenom strništu
upijam mirise trave
i pokrивam je osjećajima
da večernja rosa
ne naškodi njenoj duši
u mojim snovima

OSJEĆAM TE

osjećaje svoje opuštene strasti
s anđelima plavim tankoćutno mijenjam
čujem dahtaj mrava i hrkanje ribe
slušam šapat sklada oseke i plime
i suzu kad plače
jedno sam sa svime
krvi tvoje vruće
ja osjećam bilo
treptaj svakog živca
sve se u me slilo
presrećem ti htjenja
u zametku misli
i prije trenutka
u tvom sam početku

GRINTOVEC

rano kolovosko jutro
kroz maglene oblake
u tišini odjekuju koraci
prema Grintovcu
na rosnoj travi pod lišćem lincure
dva mala vlažna daždevnjaka
vode svoju veliku strasnu ljubav
njihove izbuljene oči
u ekstazi ne vide
ružno čudovište nad njima nadvijeno
u mojoj glavi misao na dragu
koja se sada negdje budi
mazno proteže po plahtama
miriše na svježi kruh i maslac
o kako bih je nježno gricnuo
da da moji mali daždevnjaci
mi dvonožna čudovišta
svoju ljubav nosimo svugdje
sa sobom

EVO ME NATRAG

poslije toliko vremena
skrivanja ratovanja ranjavanja
još smo uvijek željni
nježnosti i razumijevanja
premda si uvijek željela
cvijeće
iz napuklog starog lonca
zalijevan tvojom sumnjom
nepoznati je korov
iznikao
gledaj me iskosa
onako prema suncu
kad ćeš vidjeti
da na njemu ne rastu
dosadni klišeji
što ne ubija jača
meni je trebalo samo malo
zraka
pusti cvijeće
tako je predvidljivo

PRKOS

ne želim da me danas gledaš
bježim od pogleda
sklanjam se u magle
jašući vjetar nespokoja
jer tvoje oko je sunce
što bi me rastopilo
u me prodrlo
i tad više ne bih mogao
tajiti
koliko te trebam

ZAMUK (*kad iznenada zavlada tišina*)

na stolu dvije vinske čaše
srž suštine
semiotika mikrokozmosa
muška i ženska
udaljene vrištećom tišinom
njegove mašte
svoj beznačajni zastupaju značaj
pred fatamorganskim pogledom
od uzaluda umorne žene
ženska čaša jedva isprobana
skviči crvenim rubom
i mirisom eukaliptusa
što donosi odabir sreće domu
muška čaša prazna od zbilje
iskreno ispražnjena
nepouzdana
pod rukom žene
pada sa stola
u njenu malu osvetu
njega boli taj lom u sebi
nepravedan
površan
neistražen
zašto ga osuđuje
što želi zabavu
hoće se samo igrati
i sanjati stihove
mekane nježne podatne

BITKA POSLIJE KIŠE

krajnje neoprezno miran
neuvjerljivim jezikom
oblizujem njene sumnje
iz očiju što joj se cijede
i tražim olinjali okus
kojim ću opravdanje
začiniti
a ona amazonska ratnica
s umijećem ratovanja u genima
raspušta svoje postrojbe
ponizno mi se približava
da bi mi bojnu zastavu
u crijeva zarila

TRAGOM ŽENSKE ENIGME

Vanda Petanjek

kroz moje misli
šulja se njezina sjena
ko iskusan lovac
pratim njezin trag

U susretu čitatelja s poezijom Davora Dužmana ni moguća jezična barijera čakavštine (za one koji je ne govore) neće priječiti njezino upijanje. Njegova je čakavština izazov, svojevrstan *treasure hunt*, igra kojoj vrijedi naučiti pravila jer je nagrada na cilju neprocjenjiv užitak.

U drugoj autorovoj pjesničkoj zbirci koja je pred nama, ciklus *Moji šentimenti* govori o ljubavi općenito, sa svim neverama i nemirima kojima je sklona. *Pensiri i beside* misaone su pjesme o stvaranju, poeziji, prolaznosti, smrti te autorov „obračun“ s njima, dok nam ciklus *Fantažija* približava njegov originalan pogled na svijet oko sebe. Posljednji ciklus, *Iz njenih želja*, koji obuhvaća samo pjesme na štokavskom, opet se vraća motivu ljubavi, ovoga puta u jačim tonovima strasti, i ženi - za kojom subjekt čezne i žudi iskonski zavodnički, poput strasnog lovca („Uz vatru“, „Zavođenje“).

Specifično zavođenje poezijom kod Dužmana nije jednokratni čin: on nije ovdje da zavede već da zavodi, bezvremeno („Zavođenje“, „Zavođenje 2“) – i nas čitatelje koji postajemo dionici njegova ispisanog erosa - i ono vječno žensko koje se krije u samom naslovu zbirke, boreći se, u svojim pojavnim oblicima, za prevlast u njegovu zavodničkom stisku.

Među nekolikim temama koje se provlače kroz pjesništvo Davora Dužmana, dominantna je tema žene – koja u početku postaje i do kraja ostaje njegova vječna inspiracija i enigma i on se kreće u njezinu izazovu. Pjesnički subjekt otvoreno izražava vlastitu ogoljenost i ranjivost pred ženom i čežnjom za njom („Prkos“), iako u jednakoj mjeri ogoljeno progovara o uživanju u proračunatom zavođenju („Kradljivac“) i vrlo izravno likuje nad onima (nad nama?) koje je zaveo („Zavođenje 2“).

Unatoč senzibilnosti i dodijeljenoj ulozi lovine u igri zavođenja, ženskom liku iz Dužmanove poezije svojstvena je prirodna (nekada

i nesvjesna) snaga, već i samim time što sve ljubavne pjesme govore i svjedoče o *njoj*. Tako ona postaje glavnim likom, unatoč činjenici muškog gramatičkog (i pjesničkoga) subjekta ("Tko sam")... Ipak, tek će se u jednoj pjesmi ona otvoreno očitovati okrutnom i ravnopravnom ratnicom - u posljednjoj pjesmi zbirke ("Bitka poslije kiše") koja tematizira (slatku) osvetu - istom mjerom.

Kod Dužmana se, osobito u njegovim pjesmama na štokavskom, strast kristalizira kao temeljni motiv pjesničkog izraza. Ta se fascinacija proteže u velikom rasponu: od uživanja u usnulom tijelu nakon strasti ("Moja ždrebica") - koja je velika i kad je doživljavaju mali daždavnjaci ("Grintovec"), do jasnih slika i metafora ljubavnoga čina ("Najviše volim"). I odnos prema poeziji za njega je jednak ljubavničkom odnosu; zajednička su vječna propitivanja, nevjerica, strah, trud i očekivanje ("Kad dojde vrime od šterne"). Gubitak ljubavi i gubitak inspiracije ili stiha jednako su bolni ("Stija san napisati najlišvi ljubavni verš"), a otkrivanje žene i njezinih tajni identično je otkrivanju poezije: ono je emotivno, strasno, izazovno i, ako se nauči korak, lako; sve što slijedi samo je ples.

Usporedo, autor divno promišlja o svemu što jesmo, o stvaranju, o odnosu čitatelja i teksta, o ljubavnom odnosu *ti – ja*, o čovjeku i svemiru ("Moji verši", "Cina"), o duši i tijelu... Duša u svojem odnosu prema tijelu u samoj je srži ove poezije ("Virnost"), u njihovoj se vječnoj dinamici kreću njezini motivi, a jedan od dominantnih je i pjesnikovo propitivanje uloga i odnosa stvoritelj–stvorenog ("O Svemogućen", "Smrt").

Pojam prolaznosti i *pensiri* susreću se vrlo često – prolaznost je, bilo izravno bilo uvijeno, čest ugođajni motiv ("Lito je pasalo", "Plug u penšijonu", "Štađuni") i vrlo se vješto zatvara u cikluse (*Štađuni*, *Ljudski vik*) koji čine maestralne minijature. A nostalgija je lišena svake suvišne patetike i očituje se u divnoj dozi dostojanstvene i zrele sjete ("Ni bilo vrime za nas").

Fantazija i inspiracija dvije su teme traganja koje najčešće i započinje i završava pogledom u samog sebe – pjesnik je vješt kopač zlata koje iskustvom tali u peći unutar sebe ("Inspiracija"). Dubokom jednostavnošću razmišlja o životu, značenju, odnosima i svrsi stvari – traži odgovore, želi biti dio neuhvatljivog stvaralačkog uma ("Jena proleterska (*a forši i malo filozofska*)"), pobjede nad smrću uz pomoć stvaranja i umjetnosti ("Smrt"). Na specifičan način Dužman se

poigrava i književnom tradicijom u izravnim reminiscencijama na Preverta, Murakamija, Nerudu...("Za urtu Preveru", "Murakami", "Stija san napisati najlišvi ljubavni verš").

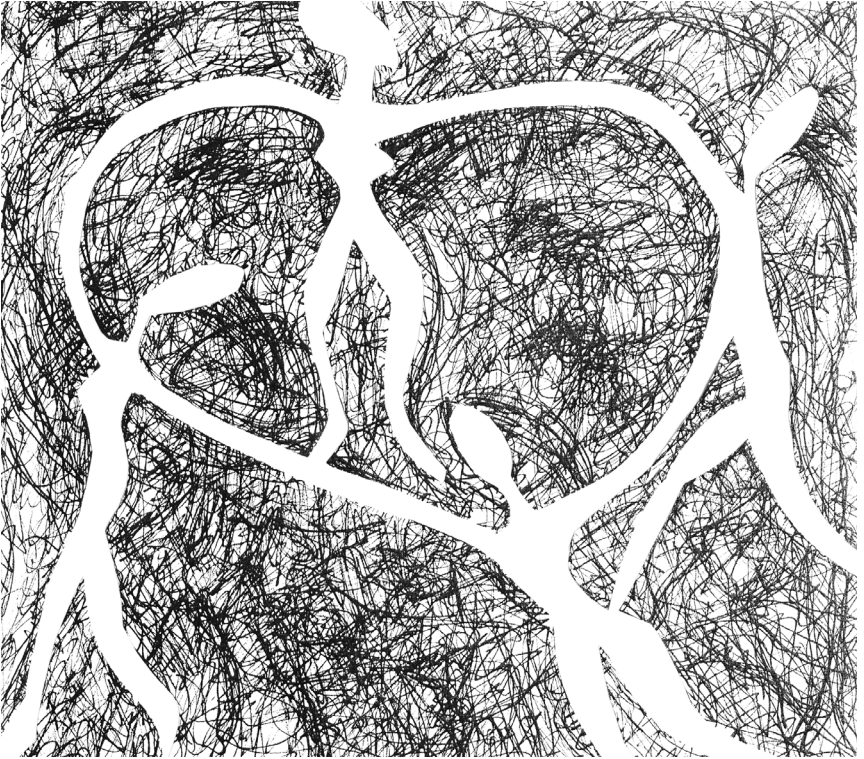
Zanimljivi su slikoviti opisi, metafore i personifikacije ("Vala", "Moj mačak Bobo"), vješto skiciranje ("U sridudana") te ironijski postupci kojima uspijeva plastično i duhovito oslikati mentalitet i ugođaj lokalnog vazdana ("Pensaj globalno delaj lokalno", "Škuža"). Kao vrstan slikar prirode ("Grintovec", "U sridudana"), Dužman u njoj nalazi svoje mjesto i prepoznaje vlastite titraje i mijene, dok su *pensiri* onaj vječni otonac za novi big bang i početak priče ("Po noći", "Život na pezi", "Teška južina").

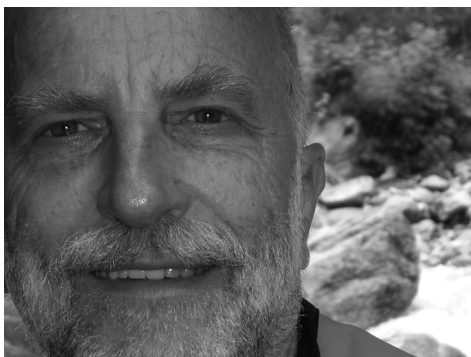
Dužman se svaki put iznova otkriva kao vrstan poznavatelj cijelog spektra emocija vezanih uz ženu i kao takav mnogostruk izranja iz svoga pjesništva - strastveni zaljubljenik, vječni tragač za ženskom tajnom, čarima opčinjen, lovačkim impulsom vođen, besramni ljubavnik u mašti i u isto vrijeme vjeran pas pod nogama Sigurnosti, dobrovoljni prognanik u *ne-smije-se*, još dobrovoljniji povratnik u *ovo-je-naše i tu-ostajem*, dizač transparenta na prosvjedu za oslobođenje mašte, tragač za najboljom riječi, izvrstan poznavatelj ženstvenog i ženskog koji zadržava svoj muški korak.

Izrazitim senzibilitetom za dodirivanje kože svoga čitatelja, Davor Dužman piše da bi zaveo, plete mrežu i ostavlja u zanosu. Njegovo oduševljenje lijepim i strasnim, volja za životom i opčinjenost svakim njegovim segmentom – zarazni su. Posebno je zrela njegova svijest o sadašnjem trenutku kojem se nakon svih zamišljenih avantura i odlazaka vraća. Optimizam i ljepota kojoj se divi prelijevaju se preko svakog tko ih iz njegovih stihova kuša.

Zaoblimo li opus Davora Dužmana, njegovo je pjesništvo ljubavništvo - opijenost ženom, životom, vinom, svime - i do kraja, uvijek, opijenost. Upravo zbog toga Davora Dužmana osjećam bliskim, iako mu nikada nisam rekla *ti*.

Vanda Petanjek rođena je 1978. godine u Čakovcu. U Zagrebu je diplomirala hrvatski i engleski jezik i književnost te povremeno piše i uživa u riječima. Živi i radi u Zagrebu.





DAVOR O DAVORU

Davor Dužman rođen je kolektivno 1953. godine u Puli. Od rane mladosti mašta o uzbuđenju, slavi i bogatstvu. Nepotrebno se iscrpio bezuspješno radeći nebrojene poslove pri tome stekavši ogromnu količinu potrošenog vremena od kojeg mu je preostalo tek

nešto upitnog iskustva i manjkave mudrosti. Bogatstvo i slavu krenuo je, poput mnogih, tražiti u pisanju. Počeo je s prozom, a onda shvatio da ne zna suvislo slagati riječi. Nastavio je s poezijom i tu je nešto smandrljao jedva jedvice objavivši zbirku *ČArolija srca* 2001. godine. Kad je njom konačno stekao slavu u svom selu, i nešto sumnjivog bogatstva, pretjerano se zanio i u tri mjeseca na brzinu i ofrlje napisao roman *Štrigun* objavljen 2004. Tim se romanom dodatno obogatio i postao još slaviji među starim prijateljima i poznanicima. Kako je nezajažljiv i nikad mu nije dovoljno, nastavio je pisati nove romane, priče i pjesme. Od svega toga izlazi mu tek ova zbirka, zahvaljujući zamućenom vidu nekolicine njegovih dragih kolegica i kolega, zauvijek izgubljenih u labirintima poezije.

O IZDANJU

Zbirka *Tu bi trebalo pisati njezino ime* trebala je biti izdanje zagrebačke naklade Aora, koja je 2009. i 2010. u vrlo kratkom vremenu na domaću književnu scenu izvela niz značajnih autorica i autora, posebnu pažnju poklanjajući upravo poeziji. Aoru je pokrenula i vodila Nela Milijić, pjesnikinja i urednica rođena 1962. u Splitu. No, Nelina prerana smrt ne samo da je odgodila objavljivanje ove zbirke, nego je književnoj produkciji uskratila neizmjernu količinu energije i entuzijazma. Nela ih je nosila sa sobom i unosila u sve oko sebe, stvarajući gotovo zarazno, kroz poticanje umjetničkog izraza i razmjene između autorskih i uredničkih senzibiliteta, obilje nadahnuća. Da nije bilo njezine osobnosti, možda ne bi bilo ni ove knjige.

O ILUSTRATORICI

Nives Dragan Belić – Nina, Umažanka je rođena u Zagrebu. Posljednjih dvadeset i sedam godina živi u Puli, kamo je došla kao profesorica matematike s PMF-a u Zagrebu. Više se godina bavi slikarstvom te ga je nedavno i diplomirala na Šoli za risanje in slikanje u Ljubljani. Trenutno se bavi fuzijom stakla uz primjenu i drugih materijala.

O UREDNICI

Vera Vujović, rođena 1964. u Zagrebu, pjesnikinja je, prevoditeljica i urednica. Uređivala je prozu i poeziju za naklade Kigen, Aora, Štajer-Graf i Funditus. Prevodi s francuskog i engleskog jezika te organizira i vodi književna događanja. Objavila je dvije zbirke svoje poezije *Tintana olovka* i *Godina nakon Egipta* (2014.). Nagrađena je Kiklopom za dječju knjigu godine 2006. (*Nikola Tesla – Snovi koji su nam donijeli struju*).

SADRŽAJ

MOJI ŠENTIMENTI

MOJI ŠENTIMENTI	---	13
ZA URTU PREVERU	---	14
PATNJA	---	15
DEŠTIN	---	16
JEDINO NJU...	----	17
VIRNOST	---	18
NE BACILJAN	---	19
ME VOLIŠ?	---	20
ŠVAĐA	---	21
ŠENJI VRIMENA	---	22
STARAČKA LJUBAV	---	23
ALA ŠU NIŠTO ZA DUŠU	---	24
NI BILO VRIME ZA NAS	---	25
KAD UMIRE VITAR	---	26
ŽBALJ	---	28
KRHKOST	---	29
CINA	---	30
(TU BI TRIBALO PISATI NJEZINO IME)	---	31
<i>Pensiri i beside</i>	---	32

PENSIRI I BESIDE

PO NOČI	---	35
MANOVA	---	36
LITO JE PASALO	---	37
ŽIVOT NA PEZI	---	38
TEŠKA JUŽINA	---	39
CRNO VINO	---	40
NI ME STRAH	---	41
ŠTROLIGARIJA	---	42
VRIME	---	43
SMRT	---	44
O SVEMOGUĆEN	---	45
JENA PROLETERSKA (<i>a forši i malo filozofska</i>)	---	46
MOJI VERŠI	---	47
INSPIRACIJA	---	48
KAD DOJDE VRIME OD ŠTERNE	---	49

STIJA SAN NAPISATI NAJLIŠVI LJUBAVNI VERŠ --- 50
MURAKAMI --- 52
Fantažija --- 54

FANTAŽIJA

PENSAJ GLOBALNO, DELAJ LOKALNO --- 57
MOJ MAČAK BOBO --- 58
VALA --- 59
POČITAK MLADEGA RIBARA --- 60
PLUG U PENŠIJONU --- 61
U SRIDUDANA --- 62
ŠTAĐUNI --- 63
LJUDSKI VIK --- 64
FANTAŽIJA --- 65
ŠKUŽA --- 66
Iz njenih želja --- 68

IZ NJENIH ŽELJA

UZ VATRU --- 71
ZAVOĐENJE --- 72
ZALJUBLJENOST --- 73
MOJA ŽDREBICA --- 74
KRADLJIVAC --- 75
ZAVOĐENJE 2 --- 76
OBOŽAVAM --- 77
GROZD --- 78
ISTINA --- 79
NAJVIŠE VOLIM --- 80
OSJEĆAM TE --- 81
GRINTOVEC --- 82
EVO ME NATRAG --- 83
PRKOS --- 84
ZAMUK (*kad iznenada zavlada tišina*) --- 85
BITKA POSLIJE KIŠE --- 86
Pogovor: *TRAGOM ŽENSKÉ ENIGME* --- 88
Štađuni --- 91
DAVOR O DAVORU --- 92
O IZDANJU --- 93
O ILUSTRATORICI --- 93
O UREDNICI --- 93

Biblioteka Brnestra okuplja naslove u izdanju Općine Ližnjan, a za cilj ima predstaviti književne radove stanovnika Općine i književne radove o mjestima i ljudima pod okriljem Općine Ližnjan.